

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: OT/42/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5621010473
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Silvia Lesňáková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2022:5621010473.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Liptovský Mikuláš samosudkyňou Mgr. Silviou Lesňákovou na hlavnom pojednávaní dňa 11. mája 2022 v Liptovskom Mikuláši, takto

r o z h o d o l :

O b ž a l o v a n ý

T. W. D. O. I. Í. W., nar. XX. XX. XXXX P. I. T., trvale bytom X. XX, X., okres I. T., toho času bytom B.N. J.. H. U. XXXX/XX, I. T., zamestnaný,

u z n á v a s a z a v i n n é h o, ž e

dňa 4. 12. 2021 v čase o 11.25 hod. viedol osobné motorové vozidlo značky BMW X3, evidenčné číslo LM 903 DG, po miestnej komunikácii po Ulici Generála Milana Rastislava Štefánika od železničnej stanice smerom na cestu II/584 Ulica revolučná v Liptovskom Mikuláši, pričom počas jazdy sa plne nevenoval vedeniu motorového vozidla a prednou časťou vozidla narazil do zadnej časti stojaceho osobného motorového vozidla značky Škoda Fabia, evidenčného čísla LM 727 BN, ktoré viedol W. W., B.. X. XX. XXXX, trvale bytom N. XX, okres I. T., ktorý s vozidlom zastavil na hranici križovatky, kde dával prednosť vozidlám idúcim po hlavnej ceste, a po príchode hliadky Okresného dopravného inšpektorátu Liptovský Mikuláš na miesto dopravnej nehody bol obžalovaný po riadnom poučení o správnom používaní prístroja podrobený dychovej skúške na zistenie požitia alkoholu v dychu meracím prístrojom typu Alco Quant 6020 plus, výrobného čísla A410205, ktorým mu bola v čase o 11.42 hod. nameraná hodnota 1,65 mg etanolu v 1 litri vydychovaného vzduchu, čo je po prepočte 3,44 promile alkoholu v krvi, pričom na osobnom motorovom vozidle Škoda Fabia, evidenčného čísla LM 727 BN, ktorého vlastníčkou je N.. T. W., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom N. XX, C. I. T., vznikla škoda poškodením vo výške 2.100,- Eur,

t e d a

vykonával v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, činnosť, pri ktorej by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku,

č í m s p á c h a l

prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona.

Za to sa

o d s u d z u j e:

Podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 36 písm. I/, § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona mu súd výkon trestu odňatia slobody podmienienečne o d k l a d á.

Podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona mu súd u r č u j e skúšobnú dobu na 2 (dva) roky.

Podľa § 61 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Trestného zákona mu súd u k l a d á trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 6 (šesť) rokov.

o d ô v o d n e n i e :

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Liptovský Mikuláš podala dňa 6. 12. 2021 na T. W. obžalobu pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona pre skutok uvedený vo výroku tohto rozsudku.

Obžalovaný T. W. na hlavnom pojednávaní urobil v zmysle § 257 ods. 1 písm. b/ Trestného poriadku vyhlásenie, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe a odpovedal kladne na otázky podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/, h/ Trestného poriadku,

- či rozumie, čo tvorí podstatu skutku, ktorý sa mu kladie za vinu,
- či bol ako obvinený poučený o svojich právach, najmä o práve na obhajobu, či mu bola daná možnosť na slobodnú voľbu obhajcu a či sa s obhajcom mohol radiť o spôsobe obhajoby,
- či rozumie právnej kvalifikácii skutku ako prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona,
- či bol oboznámený s trestnou sadzbou, ktorú zákon ustanovuje za prečin kladený mu za vinu,
- či sa obžalovaný priznal dobrovoľne, uznal vinu za spáchaný skutok, ktorý sa kvalifikuje ako prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona.

Prokurátorka navrhla prijať vyhlásenie obžalovaného, preto súd na hlavnom pojednávaní prijal vyhlásenie obžalovaného T. W., že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe, ako aj vyhlásenie podľa § 333 ods. 3 Trestného poriadku a uznal ho vinným zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, pretože vykonané dôkazy nasvedčujú pravdivosti jeho priznania. Dokazovanie o vine v rozsahu, v akom obžalovaný priznal spáchanie skutku, súd preto už nevykonával a vykonal len dokazovanie súvisiace s výrokom o treste.

K osobe obžalovaného T. W. zo správy o povesti z miesta trvalého bydliska vyplýva, že žije s rodičmi v ich rodinnom dome, jeho správanie na verejnosti je normálne, obec neevидуje žiadne priestupky proti verejnému poriadku v súvislosti s jeho osobou. Mestskou políciou Liptovský Mikuláš, ani Mestským úradom Liptovský Mikuláš nebol riešený v priestupkovom konaní. Z lustrácie v centrálnej evidencii správnych deliktov a priestupkov Ministerstva vnútra Slovenskej republiky vyplýva jeden záznam za priestupok proti občianskemu spolunažívaniu, za ktorý bol postihnutý v rozkaznom konaní uložením pokuty vo výške 50,- Eur. Z evidenčnej karty vodiča vyplýva, že vodičské oprávnenie skupiny B mu bolo udelené v roku 1993. Zo záznamov o priestupkoch a trestných činoch v cestnej premávke vyplýva jeden záznam - dňa 26. 2. 2018 vrátenie vodičského preukazu bez rozhodnutia o sankcii po zadržaní vodičského preukazu (dátum spáchania skutku dňa 16. 12. 2016). Zákaz činnosti bol obžalovanému uložený v roku 2016 v súvislosti s uvedeným skutkom zo dňa 16. 12. 2016, za ktorý bol odsúdený Okresným súdom Liptovský Mikuláš sp. zn. OT/70/2016 zo dňa 17. 12. 2016 pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona a bol mu uložený trest zákazu činnosti na 24 mesiacov. Podľa lustrácie GP v zozname trestných konaní vedených proti osobám v SR sa proti obžalovanému nevedie žiadne iné trestné konanie. Rovnakému záveru zodpovedá aj lustrácia trestných konaní v databáze súdov. V odpise registra trestov má obžalovaný tri záznamy, pri ktorých sa na neho hľadí, akoby nebol odsúdený (dva prečiny nebezpečného vyhrážania v konaniach z roku 2008 a 2014, v oboch prípadoch bolo uložené ochranné ambulantné protialkoholické liečenie), pričom pre toto konanie je významným odsúdenie trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. OT/70/2016 zo dňa 17. 12. 2016, právoplatný dňa 17. 12. 2016, pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa

§ 289 ods. 1 Trestného zákona na trest odňatia slobody vo výmere na 6 mesiacov s podmieneným odkladom a skúšobnou dobou na 2 roky a trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá na 2 roky.

Pri rozhodovaní o druhu a výmere trestu súd vychádzal najmä zo zásad upravených v ustanovení § 34 ods. 1, ods. 4 Trestného zákona, podľa ktorých má trest zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou. Pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Súd u obžalovaného vyhodnotil povahu spáchaného trestného činu, osobu páchatela a možnosti jeho nápravy. Obžalovaný sa svojím konaním dopustil prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, za ktorý možno uložiť trest odňatia slobody až na jeden rok. Pri ukladaní trestu súd obligatórne prihliadol podľa § 38 ods. 2 Trestného zákona na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich okolností a príťažujúcich okolností, pričom obžalovanému bolo možné priznať jednu poľahčujúcu okolnosť, a to podľa § 36 písm. l/ Trestného zákona, keďže sa k spáchaniu trestného činu priznal a úprimne ho oľutoval. Príťažujúca okolnosť u obžalovaného nebola zistená žiadna (pri predchádzajúcich odsúdeniach sa obžalovaný osvedčil a hľadá sa na neho, akoby nebol odsúdený). Pri prevažujúcom pomere poľahčujúcich okolností sa v zmysle § 38 ods. 3 Trestného zákona znižuje horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu, t. j. súd mohol ukladať trest odňatia slobody až na osem mesiacov.

Po vykonanom dokazovaní o treste súd dospel k záveru, že po zohľadnení poľahčujúcej okolnosti prihliadajúc na deklarovaný postoj obžalovaného k spáchanému skutku, ku ktorému sa priznal a zároveň ho úprimne oľutoval, jeho náhľad na trestnú činnosť a osobu obžalovaného by uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody bolo neprímerane prísny druhom trestu a postačujúcim trestom je trest odňatia slobody, ktorého výkon bude podmiennečne odložený, a to v hornej polovici upravenej trestnej sadzby, t. j. na šesť mesiacov. Z vykonaného dokazovania niet pochybností o tom, že obžalovaný už bol právoplatne odsúdený za skutok spáchaný pod vplyvom alkoholu a v súvislosti s vedením motorového vozidla, hoci pri hodnotení príťažujúcich okolností na toto odsúdenie nemožno prihliadať, pretože sa osvedčil. Pre túto výmeru sa súd rozhodol z dôvodu, že hoci prevažujú poľahčujúce okolnosti a horná hranica trestnej sadzby sa v dôsledku toho znížila, súd pri hodnotení osoby obžalovaného nemôže opomenúť, že sa už druhýkrát ocitá pred súdom pre rovnaký trestný čin, teda prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky. Z odpisu registra trestov vyplýva, že obžalovaný sa tejto trestnej činnosti dopustil opakovane, preto súd ukladal trest v hornej polovici upravenej trestnej sadzby. Keďže súd podmiennečne odložil trest odňatia slobody neprevyšujúceho dva roky, zároveň určil skúšobnú dobu v súlade s ustanovením § 50 ods. 1 Trestného zákona v prvej polovici zákonom ustanovenej sadzby na dva roky, ktorú vzhľadom na výmeru podmiennečne odloženého trestu odňatia slobody nie je podľa názoru súdu potrebné ukladať v dlhšom trvaní. Dĺžka skúšobnej doby má slúžiť na to, aby v priebehu jej plynutia obžalovaný preukázal, že sa účel uloženého trestu dosiahol aj bez jeho výkonu a je schopný v tomto čase viesť riadny život.

Obžalovaný sa trestnej činnosti dopustil v súvislosti s vedením motorového vozidla, preto mu súd uložil aj trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 6 rokov. Pri jeho výmere zohľadnil najmä ustanovenie § 61 ods. 3 Trestného zákona účinného od 1. 11. 2011, kedy uloženie trestu zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v § 61 ods. 2 (jeden rok až desať rokov, t. j. najmenej na 5 rokov, 6 mesiacov a 1 deň) je nevyhnutné a obligatórne, ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin odsúdený. Zahľadenie predchádzajúceho odsúdenia (Okresným súdom Liptovský Mikuláš sp. zn. OT/70/2016) na to nemá vplyv (§ 61 ods. 7 Trestného zákona). Pri určení doby trestu zákazu činnosti prihliadal súd na osobu páchatela, mieru jeho ovplyvnenia návykovou látkou, dobu, ktorá uplynula od predchádzajúceho odsúdenia, ako aj to, že pri ukladaní trestu zákazu činnosti podľa § 61 ods. 3 Trestného zákona, súd v budúcnosti nemôže podmiennečne upustiť od výkonu jeho zvyšku, čo znamená, že obžalovaný ho bude musieť vykonať v celej uloženej výmere 6 rokov.

Súd je presvedčený, že takto uložené tresty sú primerané a spravodlivé a dostatočne splnia svoj účel, najmä, že obžalovanému zabránia v páchaní ďalšej trestnej činnosti. Vytvorila podmienky na jeho prevýchovu a povedú ho k tomu, aby preukázal nielen celej spoločnosti, ale aj sebe, že je schopný počas skúšobnej doby a aj po jej uplynutí viesť riadny život. Z týchto dôvodov má súd za to, že uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo prísnejšieho podmienečného trestu odňatia slobody, vrátane prísnejšieho trestu zákazu činnosti nie je nevyhnutné a účel generálnej, ale najmä individuálnej prevencie dostatočne splnia tresty v uloženej výmere.

Pokiaľ sa týka návrhu prokuratúry na uloženie probačného dohľadu v skúšobnej dobe a obmedzenia v zmysle § 51 ods. 3 písm. b/ Trestného zákona, spočívajúcom v zákaze požívania alkoholických nápojov počas skúšobnej doby, súd sa s takýmto návrhom nestotožnil z viacerých dôvodov. Argumentácia mierou ovplyvnenia alkoholom (obžalovaný mal v čase vedenia motorového vozidla v krvi 3,44 promile alkoholu) pre rozhodnutie o uložení probačného dohľadu a s tým súvisiaceho obmedzenia alebo povinnosti nemá význam.

Znenie § 50 ods. 2 Trestného zákona účinného pred dátumom 1. 1. 2019, umožňovalo uložiť obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 alebo ods. 4 smerujúce k tomu, aby obžalovaný viedol riadny život, ktorých kontrolu vykonáva probačný a mediačný úradník. V dôsledku novely účinnej od 1. 1. 2019 nie je možné uložiť tieto primerané povinnosti alebo obmedzenia (okrem povinnosti nahraďiť škodu spôsobenú trestným činom v skúšobnej dobe podľa svojich schopností alebo zaplatiť dlh alebo zameškané výživné). Trestný zákon v § 51 ods. 1 určuje, že možno za podmienok uvedených v § 49 ods. 1 podmienečne odložiť výkon trestu odňatia slobody neprevyšujúceho tri roky, ak páchatelovi súd zároveň uloží probačný dohľad nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Z dôvodovej správy k § 51 ods. 1 Trestného zákona vyplýva, že „v tomto ustanovení je zakotvený nový inštitút, podmienečný odklad výkonu trestu s probačným dohľadom, ktorý je vlastne určitou modifikáciou trestu odňatia slobody s podmienečným odkladom na skúšobnú dobu. Vykonávať ho budú probační a mediační úradníci v zmysle zákona č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch. Tento druh trestu by mal byť ukladaný najmä v tých prípadoch, keď sa bude vyžadovať určitá prísnejšie zameraná kontrola uložených obmedzení a povinností.“ Podľa § 51 ods. 2 Trestného zákona pri určení probačného dohľadu súd zároveň uloží (nie je tu možnosť, ale povinnosť súdu takto postupovať) obmedzenia alebo povinnosti, ktoré sú súčasťou probačného dohľadu. Z uvedených citácií Trestného zákona a dôvodovej správy, resp. komentára k Trestnému zákonu vyplýva, že uložiť obmedzenie podľa § 51 ods. 3 písm. b/ Trestného zákona je možné len za súčasného uloženia probačného dohľadu podľa § 51 ods. 1 Trestného zákona, ktorým sa však už zákonodarcom sledovalo jeho ukládanie najmä v prípadoch, keď sa bude vyžadovať určitá prísnejšie zameraná kontrola uložených obmedzení a povinností., čo je vzhľadom na trestnú sadzbu stanovenú § 289 ods. 1 Trestného zákona, podľa ktorého páchatelovi tohto trestného činu hrozí trest odňatia slobody „až na jeden rok“, absolútne neprimeraným opatrením a obmedzením.

Uloženie probačného dohľadu s uvedeným obmedzením spočívajúcom v zákaze požívania alkoholických nápojov ako súčasť probačného dohľadu obžalovanému má nepochybne zámer vplývať na obžalovaného T. W. tak, aby nepožíval alkoholické nápoje počas skúšobnej doby pod hrozbou vyslovenia o neosvedčení sa a nariadenia výkonu trestu odňatia slobody, čo však pri vyššie uvedenej trestnej sadzbe a uloženej výmere skúšobnej doby na 2 roky podľa názoru súdu predstavuje neprimeraný zásah do práv obžalovaného. V tomto prípade rozhodujúcim účelom ukladaného trestu je najmä zabrániť obžalovanému, aby sa dopúšťal akejkoľvek trestnej činnosti, resp. najmä trestnej činnosti v súvislosti s vedením motorového vozidla. Najúčinnnejším prostriedkom pre dosiahnutie tohto účinku je uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, ktorá v tomto prípade je až 6 rokov, preto súd nevidí žiaden racionálny dôvod pre uloženie probačného dohľadu a zároveň obmedzenia požívať alkoholické nápoje obžalovaným počas skúšobnej doby 2 rokov, pretože zo spisového materiálu nevyplývajú ani žiadne priestupky, či právoplatné odsúdenia pre konanie pod vplyvom alkoholických nápojov po dátume 17. 12. 2016, nie sú indikované ani žiadne prehršky z občianskeho života obžalovaného vyplývajúce zo správy o povesti z obce, ktorých by sa dopustil pod vplyvom alkoholu. Z týchto dôvodov nie je dôvod obmedzovať obžalovaného na požívaní alkoholu v jeho súkromnom živote (požitie alkoholu v domácom prostredí, rodinné oslavy, návšteva pohostinského zariadenia, a pod.), pretože spáchanie skutku pod vplyvom alkoholu bolo jediným za posledných 6 rokov a skutočnosť, že sa obžalovaný opakovane dopustil prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, je už zohľadnená vo výmere ukladaného trestu odňatia slobody, dĺžke skúšobnej doby a najmä v dobe trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, ktorý bol uložený v hornej polovici zákonom stanovenej sadzby. Potreba uloženia, či už

obmedzenia požívania alkoholických nápojov alebo ochranného opatrenia (liečenia), nebola preukázaná žiadnou lekárskou správou, žiadnym znaleckým úkonom a nevyplýva zo žiadneho listinného dôkazu predloženého prokurátorom spolu s obžalobou a spisovým materiálom zabezpečeným v priebehu prípravného konania alebo prečítaného na hlavnom pojednávaní.

Napokon súd považuje za potrebné poukázať na to, že skutočnosť, že obžalovaný spáchal skutok pod vplyvom návykovej látky - alkoholu, je samotným znakom skutkovej podstaty trestného činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky tvoriacim jej objektívnu stránku, kedy páchatel' vykonáva činnosť v stave vylučujúcom spôsobilosť v dôsledku požitia alkoholu a pod jeho vplyvom. Súd preto vidí vo všeobecnosti, aj pri individuálnom posúdení okolností tohto prípadu, opodstatnenie pre uloženie takého obmedzenia primárne v prípadoch, ak by sa páchatel' dopustil iného protiprávneho konania (okrem prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky) za súčasného ovplyvnenia návykovou látkou (alkoholom), ktorá mala vplyv na to, že sa vôbec dopustil tohto protiprávneho konania (napr. prečin výtržníctva, ublíženia na zdraví, nebezpečného vyhrážania, poškodzovania cudzej veci, a podobne), avšak nie za situácie, keď inak bežná činnosť (vedenie motorového vozidla) z dôvodu ovplyvnenia návykovou látkou mení charakter konania páchatel'a na protiprávne a to tým, že tvorí obligatórny znak skutkovej podstaty trestného činu, bez splnenia ktorého by páchatel'ovo konanie vôbec nebolo trestným. Obdobným spôsobom uvažuje aj dôvodová správa, resp. komentár k ustanoveniu § 51 ods. 3 písm. b/ Trestného zákona, podľa ktorého zákaz požívania alkoholických nápojov alebo iných návykových látok, sa bude ukladať predovšetkým v prípadoch, keď sa páchatel' dopustil trestného činu pod vplyvom takýchto látok alebo v súvislosti s ich zaobstarávaním alebo požívaním. Vzhľadom na uvedené súd nezistil dôvody pre uloženie probačného dohľadu a obmedzenia spočívajúcim v zákaze požívania alkoholických nápojov počas skúšobnej doby.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať na Okresnom súde v Liptovskom Mikuláši do 15 dní odo dňa oznámenia rozsudku. Odvolanie má odkladný účinok.